

Trasek ry:n lausunto

HE 7/21 vp

31.10.2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta

Trasek ry kannattaa muutosta, joka lisää koventamisperusteisiin maininnan rikoksen tekemisestä uhrin sukupuoleen perustuvasta vaikuttimesta.

Naisiin, naiseuteen ja naiselliseksi miellettyihin elementteihin kohdistuu erityislaatuista vihaa ja syrjintää. Rikoksen uhri voi valikoitua jopa pelkästään sukupuoleen liittyvästä syystä, mikä tekee naisten tai naisiksi oletettujen ihmisten olon turvattomaksi monissa sellaisissa tilanteissa, joissa miehet ja miehiksi oletetut voivat kokea olevansa turvassa. Tämä on merkittävä ongelma yhteiskunnassamme, ja sitä tulee pyrkiä korjaamaan kaikilla mahdollisilla tavoilla.

Trasek ry:ssä uskomme, että sukupuolen erittelemisen näkyviin lakitekstissä omalta osaltaan auttaa tunnistamaan kyseisen motivaattorin rikoksissa.

Nähdäksemme sukupuolen mainitseminen erikseen auttaa myös paremmin huomioimaan sukupuolivähemmistöihin ja sukupuolen ilmaisuun kohdistuvia rikoksia ja kohtaamaan uhrin sensitiivisemmin oikeusprosessin aikana. Tällä hetkellä sukupuolivähemmistöihin kohdistuvien viharikosten yhteydessä saatetaan puhua seksuaaliseen suuntautumiseen liittyvästä rikoksesta, joka voi olla uhria väärinsukupuolittavaa ja satuttavaa sekä aiheuttaa tarpeetonta rasisitua uhrille. Sukupuolivähemmistöön kuuluvan uhrin sukupuolta on helpompi kunnioittaa oikeusprosessin aikana, kun sukupuoli on erikseen laissa mainittu.

Tässä yhteydessä voi olla hyödyllistä huomioida, että vaikka muissa Pohjoismaissa sukupuolta ei ole eritelty koventamisperusteissa, on ainakin Ruotsin rikoslaissa asiaan liittyvä erillinen pykälä 1962:700 4 a Grov kvinnofridskränkning (naisten oikeuksien törkeä loukkaus), jota voidaan käyttää toisen syytteen lisäksi, jolloin saavutetaan sama tuomiota koventava vaikutus.

Kasper Kivistö
Puheenjohtaja, Trasek ry

Helsingissä 31.10.2021